

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVEN 2009

Časopis Autorů Jičínska

Pohádky z kouzelné zahrady

V jedné malinké dědince nedaleko jednoho velkého města je pěkný domek a u toho domku malá zahrada. V té zahradě je spousta věcí a taky stromy a rostliny. Zkrátka tak jako v každé pořádné zahradce.

Ale nemyslete si, že ty rostliny a rozličné věci jsou neživé. Právě naopak – stromy, stromky, keře, keříky a všechny ostatní rostliny a rostlinky jsou každou minutou, každou hodinou a každým dnem živější a větší a taky umějí měnit barvy. A co toho mezi sebou napovídají! Někdy se tomu až nechce věřit, kolik zažijí v té zahradě příběhů a dobrodružství.

Nevěříte? Tak se hezky posaďte, uveleďte, nevrťte se a poslouchajte ...

Ilona Šandauerová

33

Vážený čtenáři,

červen je měsíc předprázdninový, a tak i tento ČAJ patří dětem, resp. tvorbě pro děti. Hostem je rodinka Šanderových z Milonic, kde se dá říci, že vlastně „píše celá rodina“. Hezké pohádky tatínka Jiřího inspirovaly i obě děti. Až se zase potkám s panem Šanderou, musím se jej zeptat, jestli píše taky maminka? Ale zcela určitě literární trojici drží palce, inspiruje ji a za to jí patří i náš dík.

Ilona Pluhařová mi tentokrát poslala básnické pokusy dětí ze ZŠ v Kopidlně a já jsem se s těmi nejvydařenějšími z nich s vámi chtěl podělit, než se nám děti rozprchnou na prázdniny.

Ale nejen děti na prázdninách, ale i dospěláci na dovolené, nezapomínejte si na cesty přibalit i něco pěkného na čtení, protože i v létě bývá občas ošklivo a s pěknou knížkou je hned život veselejší.

Tak hezké prázdniny a přeji dobrý ČAJ a pěkné počtení! Váš Václav Franc

HOSTÉ ČAJE:

Kateřina Šanderová

Katka se narodila 5. 2. 2001. Ráda kreslí a počítá, hraje tenis, tancuje a učí se na klavír. Nejspokojenější je mezi dětmi, v neděli se již nemůže dočkat až půjde do školy. Někdy vymýšlí krátké příběhy nebo básničky.

Jiří Šandera

Jirka se narodil 30. 7. 1995. Je to technický typ. Od malička se zajímá o počítače, hraje tenis a v zimě rád a dobře lyžuje. Učí se na kytaru. Když ho navštíví múza napíše povídku nebo nějaký příběh.

Jiří Šandera (1961)

Žije s manželkou, dcerou Kateřinou a synem Jiřím v Milonicích u Lipůvky na Blanensku, původně začal psát pohádky pro své děti, Juráška a Kačenku, ale protože jeho vyprávění nejsou jen tak obyčejná, je dobře, že s nimi obdarovává i ostatní děti. V průběhu let přibyla v „síní slávy“ Jiřího Šandery řada ocenění, dokonce i nejvyšší řehečské ocenění, titul Řehečský kohout, a to dokonce třikrát, ale především vydané knihy: Pohádky z kouzelné zahrady (nakladatelství SURSUM, 2003), Bambalanda a Štruntalanda (nakladatelství SURSUM, 2006), Jdeme do ZOO (nakladatelství DUHA- Press, 2008) – říkanky – leporelo - jako spoluautor (10 říkanek z celkového počtu dvaceti) a v květnu 2008 vyšla v nakladatelství FRAGMENT kniha Hurá do školky.

Je dobře, že v rodině Šanderových jablko nepadá daleko od stromu, a tak literární múzy škádlí i obě dítky, jak se můžete i vy v dnešním ČAJi přesvědčit.

OBSAH ČÍSLA:

Kateřina ŠANDEROVÁ

- Jak vodníci navštívili pláž (3)

JIŘÍ ŠANDERA mladší

- Na jiné planetě (3-4)

Jiří ŠANDERA

– Hurá do školky (3 - 6)

– Bambalanda a Štruntalanda
(7-10)

– Pohádky z kouzelné zahrady
(10-12)

ŽÁCI A ŽÁKYNĚ

7.A. ZŠ V KOPIDLNĚ

- Básně (11-14)

Kateřina Šanderová: Jak vodníci navštívili pláž

Vodníci vstali a řekli si: „Půjdeme na pláž, jo?“ Sbalili si batůžky a šli. Šli a šli, až došli na autobusové nádraží. Tam už stál autobus. To ale byl autobus jednička. Na ten oni nečekali. Potřebovali totiž dvojku. Do jedničky nenastoupili a čekali na dvojku. Nejmladší vodníček již oznamoval: „Dvojka už jede, dvojka už brzdí, dvojka už je tady!“ V něm byl totiž vodnický řidič. S ním se taky dobře umělo domlout. Kdyby tam byl člověk, vodník by se s ním nedomluvil. Tak jeden ten vodník podal za všechny jízdenku a posadili se.

Všichni v tom autobusu si mysleli, že nastoupila nějaká školka. Ale to nebyla školka. Sice tam bylo deset dětiček, ale byly všechny bratři a sestry. Posadili se a autobus se rozjel. Koukali nedočkavě z oken, kdy už konečně uvidí tu přenádhernou pláž.

Za chvíli už volali: „Už ji vidíme! Vystupujeme!“ Pan Řidič jim otevřel dveře a vodníci řekli: „Nashledanou,“ a než se otočili autobus už byl pryč.

Vodníci se spočítali, jestli jsou všichni. A byli. Tak se mohli vydat k moři. Když tam přišli, nandali si brýle, tlapky, postavili se do řady, všichni měli v rukách kyblíčky, lopatky a smetáčky. A takto se domluvili: „Ty jdi dopředu, ty dozadu, ty jdi napravo, ty nalevo a my ostatní půjdeme prostředkem, tam nikdo není. Do kyblíků sbírali smetí, pohozené papírky co měly být v koši, kelímky a dokonce tam našli pohozeného maličkého plyšáčka. Pojmenovali ho Plážáček.

Když je viděli lidi na pláži, divili se, koukali a ptali se: „Kde jste se tu vzali? Co tu děláte?“ Vodníci jim odpověděli: „Brllm bll, gll abrrll.“ Ve vodnické řeči to znamenalo, že přišli po lidech poklidit nepořádek na pláži, aby tu bylo čisto. Ale lidičky jim dočista nic nerozuměli. Jeden pán se chytl za hlavu a nahlas se podivil: „Já umím snad všechny jazyky – ajajaj, proč jsem se taky nedal do toho vodnického kroužku,“ a upaloval do nejbližší školy, aby se tam přihlásil.

(nadiktováno v pěti letech)

Jiří Šandera : Na jiné planetě

Náhle jsem se vymrštil a letěl a letěl. Když jsem konečně doletěl, přistál jsem na podivném místě. Všechno kolem mne bylo zvláštní, neznámé a trochu hrůzostrašné. Ještě, že jsem neudělal krok. Těsně přede mnou totiž byla obrovská hluboká kamenná propast. Leknutím ve mně hrklo. Otočil jsem se a za mnou stálo podivné zvíře, které mělo jen jedno oko. Oko na mě upřeně hledělo a rychle mrkalo. Nevěděl jsem, jestli toto stvoření je hodné nebo zlé. Protože za mnou byla propast a po stranách byly samé vysoké skály, nemohl jsem se dát na útěk a neměl jsem možnost se schovat.

Stvoření se ke mně pomalu blížilo. Báł jsem se, ale stvoření to asi nepoznalo. Z úleku jsem udělal nevědomky krok dopředu a stvoření se zastavilo.

Měl jsem čas si ho důkladněji prohlédnout. Bylo asi dva metry vysoké, celé modré. Jen hlavu mělo porostlou žlutými vlasy pastelové barvy. Ve vlasech se mu každou chvíli střídavě objevovaly malé i větší plamínky. Chvílemi mu celá hlava doslova hořela. Vypadalo to, jako by mu přímo na hlavě vyrostlo hned několik desítek sopek, ze kterých vybuchují neznámé žhavé látky. Z kulatého těla vykukovaly tři ruce a tři nohy.

„Budu mu říkat Sopák,“ napadlo mne, ale pln úzkosti jsem hlasitě zavolal: „Pomóc!“ Jakmile jsem tak učinil, Sopák ze sebe vydal prapodivný huhlavý zvuk. Hned potom se mne bublavým hlasem zeptal: „Co zde hledáš, zvláštní tvore?“ Celý udivený jsem na něj vychrlil hned několik otázek: „Jak to, že mluvíš česky? Jak to, že ti rozumím? Kde to jsem?“

Sopák se nadechl, trojnásobně zvětšil svůj objem, až se mě svým břichem málem dotýkal, vypouklil na mě své jediné obrovské oko a kamarádsky pronesl: „Já mám takovou schopnost, že když se někdo dostane na tuto planetu, která se jmenuje Leptus, tak hned se do mého mozku přestěhují a nalepí všechny informace o tomto návštěvníkovi. Proto už také vím, že jsi z planety Země, z České republiky, a dokonce vím, že se jmenuješ Jirka. Teď už víš proč umím česky. A až z této planety odejdeš, tvoji řeč zase zapomenu, protože ji už nebudu potřebovat.“

Zeptal jsem se: „Ty tady bydlíš sám?“ Odpověděl: „Kdepak, co tě to napadlo, nás je tady spousta. Nás modroohňů je zde asi pět tisíc, ale máme nepřátele, kteří jsou menší než my, ale je jich mnohem víc, my jim říkáme pyrazlobi, protože jsou zlí a mají hlavu ve tvaru pyramidy. Z jejich hlavy vyletují ledové kameny, které po nás střílejí a zhasínají naše plamínky. Každý z modroohňů má však tři životy. Když někoho trefí po třetí, zemře. Ty si však musíš dát velký pozor, protože máš život jen jeden. Tebe ledová kostka zcela zmrazí, pukne ti srdce a tím tě usmrtí. Mně je hej, já mám ještě všechny životy.“

Vtom zavolal: „Pyrazlobi jdou na nás!“ Ale jeden z nich už stál přede mnou a mířil svoji hlavu přímo na mě. Už se chystal vystřelit svůj smrtící ledový kámen. Celý ustrašený jsem couval dozadu. Neuvědomil jsem si, že je za mnou propast, udělal jsem v hrůze další krok, ale ten už byl do prázdna. Padal jsem dolů. Se zatajeným dechem jsem čekal, že se ukrutně natluču a že ze mě bude pořádná placka. „Prásk“, ozvala se ohlušující rána. Dopadl jsem na cosi tvrdého. Bolestivě jsem vykřikl a otevřel oči.

Spadl jsem z postele. Naštěstí to byl jen sen, oddychl jsem si a ani mi nevadilo, že mě všechno bolí. Hlavně, že jsem unikl pyrazlobům!

Napsal Jiří Šandera mladší v srpnu 2006

Mámo, povídej! (1. kapitola)

„Tak už povídej,“ škemrá malá holčička. Je oblečená v barevném pyžamku s pestrými obrázky. Pyžamo ale není vidět, protože Kačenka, tak se totiž ta zvědavá dívčinka jmenuje, je až po krk přikrytá teplou žlutomodrou duchnou, posázenou spoustou zvířátek. Kačenka si s těmi zvířátky pokaždé před spaním cosi náramně důležitého špitá. Jsou to její postýlkoví kamarádi. Dnes ale nemá na roztomilého krtečka, usměvavou myšku a veselého ušatého zajíčka ani pomyslení.

„A o čem? O čem mám vyprávět?“ ptá se maminka a sedá si vedle Kačenčiny postýlky. „No přece o školce a o dětech, co tam chodí.“ nedočkavě odpovídá dcerka. Máma se usměje na dcerušku, pohladí ji po dlouhých rovných vláskách a laskavým tichým hlasem začne vyprávět. Kačenka přivře oči, aby si mohla všechno, všecičko lépe představit. A než se nadá, už spí.

Necháme tu malou holčičku spinkat, aby nabrala síly na druhý den. Bude je potřebovat, protože Kačenka jde zítra poprvé do školky. Správně se říká do mateřské školy, ale to je moc dlouhé, a proto raději všichni, dokonce i dospěláci, říkají do školky. Kačenka už jednou ve školce byla – u zápisu. Ale to bylo jenom na chvilinku. Jú, tam bylo dětí a hraček! Tehdy tam však byla s mámou. A nejen ona, ale všechny děti tam měly maminku nebo tatínka. Hrály si tam a každou chvilku zvedaly hlavičky, aby se ujistily, že tam jejich rodiče opravdu jsou. Tentokrát ve školce zůstanou děti bez maminek a bez tatínek. Ani babička ani dědeček nebo starší bratříček či sestřička tam s nimi nebudou. Bude to velké, velikánské dobrodružství. Nebudou se tam děti bát? Nebude se jim stýskat? Bude se jim ve školce líbit? Co myslíte?

Hurá, do školky! (2. kapitola)

„Vstávej, Kačenko,“ volalo sluníčko, vískalo ji v rozčuchaných vláscích a rozverně šimralo na zavřených očních víčkách tak vytrvale a tak dlouho, až se spící holčička probudila. Sluníčko mělo starost, aby děvčátko nezaspalo. Vždyť má dnes velevýznamný den!

Kačenka si promnula ručkou nejprve jedno oko, potom druhé. „Tak už honem vyskoč z postýlky,“ volají na ospalou Kačenku i všechna zvířátka z její duchýnky. A když zaslechne i hlas maminky, vykulí se konečně zpod peřiny. Vyčistí si zoubky, dnes ráno zvlášť pečlivě, aby byly bílé jako perličky a aby se s nimi mohla celý den na všechny vesele smát. Nabaští se, maminka jí pomůže s oblékáním, učeše a hurá do školky. Kačenka se moc těší. Poskakuje a pohopsává jako hříbátko. Už už, aby v té vytoužené školce konečně byla. Nemůže se dočkat.

Po cestě do školky potkají jakousi tetu. Ta se na mámu i na Kačenku dobrosrdečně usmívá a ptá se: „Kampak děvčata? Do školičky na jehličky?“ Maminka odpovídá: „Do školičky, do školičky, dnes poprvé, paní Koblížková!“ „Na jaké jehličky?“ pomyslela si Kačenka, ale trochu se styděla, a tak se jen začervenala, sklopila oči a byla ráda, že mají tu paní za zády.

Jak se ale blíží ke školce, víc a víc tiskne máminu ruku. „Mamko, mě bolí bříško,“ zašeptá přiškrceným hláskem a v karamelově hnědých očích se jí mihne stín strachu. Ale to se už otevírají dveře a v nich stojí paní ředitelka, podává vystrašené holčičce ruku, tiskne ji k sobě na prsa a říká: „Ahoj, Kačenko. Vítám tě ve školce. Už se na tebe já, paní učitelky i všechny děti těšíme.“ Paní ředitelka má příjemnou teplou náruč a v očích jiskěrky, podobné maminčiným. Na chvíli se jí zazdalo, že je v mámině náruči, a už se tolik nebála. Otevřela oči dokořán a začala si se zájmem všechno prohlížet. Všechno tu pro ni bylo neznámé, nové a zajímavé.

O věšáčkovi Fešáčkovi a muchomůrce Můrce (3. kapitola)

Jakmile Kačenka přišla do šatny, zaslechla jakési hlásky. Bylo jí to divné, protože tam nebylo ani živáčka. Žádná jiná holčička tam nebyla, ani kluk, ani paní učitelka a paní kuchařka už vůbec ne. Kačenka natáhla ouška, pozorně naslouchala a prohlížela každý centimetr v místnosti. Nikoho ale neviděla. V tom se právě před ní ozvalo: „To jsme my, Kačenko.“

„Kdo a kde?“ divila se.

„Přece já. Tvůj věšáček.“

„A já tvoje Muchomůrka.“

„Jaká Můrka?“ zeptala se dívčina.

„Ale žádná Můrka, ale Muchomůrka,“ smála se lesní houba s překrásným červeným tečkovaným kloboučkem na dlouhé nožce. Zřejmě to byla veliká parádnice. Kačence byla hned na první pohled sympatická. I stříbrný věšáček se jí hned zalíbil.

„Lidé mi říkají muchomůrka, ale jestli chceš, můžeš mi říkat muchomůrka Můrka,“ smála se houba, až se jí natřásal její krásný klobouček, a hned vysvětlovala: „Jsem tvoje značka, Kačenko. Přála bych si, abychom byly kamarádky. Budu na všech tvých věcech a věcičkách a budu pořád s tebou. Budu tady na věšáčku v šatně, na ručníku, na složce, do které si budeš dávat výkresy, na krabici, ve které budeš mít různé nezbytnosti.“

„A já,“ ozval se skromně věšák, „já tady na tebe budu každý den trpělivě čekat a těšit se, že si na mě pověsíš svoji čepici, šálu nebo zimní bundu.“

„Já mu říkám,“ skočila mu do řeči Muchomůrka Můrka, „věšáček Fešáček, protože se mně moc líbí.“

„Mně se taky moc líbíte,“ prohlásila odvážně Kačenka, pohladila věšáčka Fešáčka i muchomůrku Můrku a honem utíkala za dětmi, aby ji někdo nehledal. Tak poznala Kačenka ve školce svoje první kamarády.

Bambalanda a Štruntalanda - kapitola 1

Bambalanda a Štruntalanda se představují aneb Hodní domácí skřítkové

O čem bych, děti, o čem bych vám měl dnes vyprávět. Á, už to mám. O Bambalandovi a Štruntalandovi. Co to povídáte, že jste o nich ještě nikdy neslyšely? Tak to musím začít pěkně od začátku.

Bambalanda a Štruntalanda jsou skřítkové. Jejich jména se vylíhla v jedné klukovské hlavě. Ten kluk se jmenoval Jurášek a kteréhosi dne mu přišlo na jazyk slovo BAMBALANDA. Stále si to slovíčko opakoval; nejdříve potichoučku, jen tak pro sebe, ale pak je vyřkl nahlas. Moc se mu líbilo, a tak je používal úplně všude, i tam, kde by to nikdo nečekal. Jednou na něho máma volala: „Jurášku, chceš chleba s máslem?“ Jurka odpověděl: „bambalanda“. Jindy se ho táta ptal: „Půjdeme spolu na houby?“ A když uslyšel „bambalanda“, hned mu bylo jasné, že je klučina už jednou nohou v lese.

Nenateklo mnoho vody do rybníčku za domkem, ve kterém žije Jurášek, a v jeho hlavě se narodilo další záhadné slovo. Nejdříve si jen tak hovělo v jeho dětském mozečku, ale pak se mu zachtělo ven. A tak to slůvko hezky šup na Juráškův upovídaný jazýček a už bylo na světě. Jmenovalo se ŠTRUNTALANDA. Jurášek nyní zase na všechno možné i nemožné říkal „štruntalanda“. Rodičům to bylo zpočátku divné, co to ten jejich syn povídá. Ale slovíčka to byla milá, a tak je zakrátko používali všichni.

Až jednou zapochyboval tatínek: “Ani bych se nedivil, kdyby to nebyla jen tak obyčejná slova. Jistě něco znamenají. Kdoví, jestli nejsou kouzelná.“ Ve stejnou chvíli uchopil Jurášek plnicí pero a zatímco táta o těch slovech nahlas uvažoval, on je napsal. Ale jak! S velkými začátečními písmeny. Bambalandu s velkým B a Štruntalandu s velkým Š. Přesně tak, jak se píše jména lidí nebo zvířat. A v ten okamžik se to stalo. Modře napsaná slova vyskočila z listu papíru, udělala ze svých písmen řetěz a začala létat po dětském pokoji. Držela se přitom za ruce a zvětšovala se a zase smrskávala. Táta, máma, Jurášek a jeho malá sestřička Kačenka bez dechu čekali, co se bude dít dál. Písmenka najednou zakroužila přímo nad Kačenčinou hlavou. A zatímco maminka a tatínek měli v očích obavy, holčička se na létající pruh písmen zasmála a udělala: „Ába!“ Byla to její oblíbená průpovídka. Maminka a tatínek se přitom pokaždé naoko lekli a Kačenka měla velikou radost a tleskala. Jenomže létající písmenka se tleskání polekala, a to tak moc, že se hrůzou sesypala na zem. Ale na zemi to již nebyla písmenka, nýbrž dvě malinkaté postavičky, které smekly pokrývky hlavy a pozdravily: „Dobrý den, dovolte, abychom se vám představili. Já se jmenuji Bambalanda,“ pronesl ten menší s rádiovkou. „A mně říkají Štruntalanda,“

vyhrkl ten větší, tenčí s kloboukem. „Kde jste se tu vzali?“ zeptal se tatínek, „a co jste zač?“ „My jsme domácí skřítkové a budeme tu ode dneška s vámi bydlet. Tím, že naše jména Jurášek napsal na papír a Kačenka na nás zavolala kouzelné zaklínadlo „Ába“, jste splnili veškeré podmínky k našemu oživení. Máte štěstí, protože my jsme skřítkci sice trochu neposední a občas způsobíme trochu vzruchu, jinak jsme ale moc hodní. Představte si tu smůlu, kdybyste si oživilí nějaké zlobivce, kteří by vám dělali doma samé schválnosti!“

Máma ani táta zrovna radostí neskákali, že mají v domku jakési dva neznámé skřítky, od kterých nevěděli, co mohou očekávat. Budou skutečně hodní? Přinesou jim do domácnosti štěstí? Oba měli trochu pochybnosti. Zato děti byly nadšené.

To jste jistě zvědaví, co všechno s těmi domácími skřítky naše rodinka zažije.

Protože už bylo pozdě večer a všichni byli unavení, rozhodla maminka: „Jde se do hajan!“ Copak o to, Kačenka má svoji postýlku, Jurášek má velkou a pohodlnou postel, máma a táta rovněž, ale kde budou nocovat noví členové domácnosti, baculatý Bambalanda a teňoulinký Štruntalanda? Maminka jim šla ustlat do druhé Kačenčiny postýlky. Dala jim tam dva polštáře a jednu menší péřovou duchnu, aby jim nebylo chladno, ale skřítkové se tomu smáli a volali: „Děkujeme, ale my spáváme jinde!“ Znovu se proměnili v řadu barevných písmenek, udělali ve vzduchu elipsu a potom kruh a zmizeli.

Kačence a Juráškoví ještě vrtalo v hlavičkách, kde že si nechají zdát svůj skřítkovský sen ti dva špuntíci, ale za chvíli už bylo slyšet z jejich pokojíku pravidelné oddechování. A kdesi v domě spokojeně pochrupávali také dva malí, docela malinkatí skřítkové. Táta s mámou pohládili svoje ratolesti po vláskách, pořádně je přikryli a tiše zavolali kamsi do prostoru: „Dobře se vyspěte, Bambalando a Štruntalando!“ A i oni šli na kutě.

A vy, děti, si nechejte také něco hezkého zdát! Dobrou noc.

Bambalanda a Štruntalanda - kapitola 2

Jak skřítkové vařili snídani

Druhý den ráno probudila maminku jakási neobvyklá, velice příjemná vůně. Vstala a šla se podívat do kuchyně.

Na stole byly přichystány čtyři prázdné talíře, u každého příbor a ubrousek. Uprostřed stolu ležel obráceně položený klobouk skřítky Štruntalandy. Právě z něho vycházela ta neodolatelná vůně. Štruntalanda pobíhal po okraji širáku a stále něco drmolil. Přitom se v jednom kuse nakláněl do vnitřku klobouku, divže do něj nespádl, a tvářil se náramně spokojeně, pomlaskával, posmrkával a olizoval se. Pak si pohládl břicho, posadil se na úplný krajíček a vyhrkl: „Dobré to bylo, dobré, dobré, moc dobré!“ Nyní vyskočil na klobouk Bambalanda. I on strkal svůj nosánek skoro až na dno a rovněž vydával blažené zvuky. Samou rozkoší se mu vysouvala a zasouvala anténka u rádiovky. Poté se s hekotem

uvelebil vedle svého kamaráda. Skřítkové si ani nevšimli, že se na ně přišli podívat maminka i tatínek a že za nimi vykukovala zvědavá očka Kačenky a Juráška.

„Právě jsem se chystala udělat něco dobrého na zub a pozvat i vás, Bambalando a Štruntalando,“ řekla maminka, která se jako první vytrhla z té podívané. „To nemusí být, to není třeba,“ volali skřítkové. „My už máme po snídani.“ „A copak jste měli dobrého, že tu po vás, nezbyl ani drobeček?“ podivil se tatínek.

Oba rázem ožili a začali znovu vesele poskakovat po okraji klobouku a na přeskáčku štěbetali: „Dobré, dobré to bylo a přitom nebylo.“ Jurášek, který vše bedlivě pozoroval a pozorně naslouchal, se zeptal: „Jak je to možné, že nic nebylo?“ Skřítkové, kteří byli očividně polichoceni tím, že je o ně takový zájem, se dali do nadšeného vysvětlování:

„My jíme a nejíme, my totiž jíme vůni. Vdechujeme ji nosem i otevřenou pusou, a tak se nám ani nemůže stát, že bychom nadrobili.“ Jé, to si maminka oddychla. Když si představila, že by musela zametat, vysávat a sbírat drobky ještě po dalších jedlících, šly na ni mrákoty.

Ti podivní jedlíci však již seskočili s klobouku, postavili se vedle sebe do pozoru, každý držel v ruce dřevěnou vařečku, která byla tak veliká jako oba dva dohromady, okolo pasu měli utěrku a svoje dosavadní pokrývky hlavy pro tento okamžik vyměnili za bílé nažehlené kuchařské čepice. Šibalsky se usmáli a prohlásili: „Dnešní ráno vaříme my – domácí skřítkové. Posad'te se a mějte chvíli strpení.“ Nejvíce se to zamlouvalo mamince. Že by dnes nemusela připravovat jídlo? No to by si dala líbit. Na veliké uvažování však nebylo mnoho času. Náhle se totiž začaly dít velké věci. Štruntalanda otevřel tlustou knihu, kterou držel v podpaždí, a začal z ní nahlas předčítat. Jakmile začal číst, přečtená písmenka, slova a celé věty se začaly z té objemné kuchařské knihy domácích skřítků odlepovat a přemísťovat z jednotlivých stránek. Chvilku se vznášela ve vzduchu a pak hup do klobouku. Na kraji klobouku stál Bambalanda s vařečkou. Oběma ručkama míchal a míchal. Když Štruntalanda četl pomalu, písmenka létala do klobouku pomalu a Bambalandovi stačilo míchat jen tak lážo plážo. Jakmile však Štruntalanda začal číst rychleji, i Bambalanda se musel pořádně vařečkou ohánět a jednu chvíli ji rozkmital tak, že by mu nestačil ani ten nejmodernější mixér s deseti funkcemi. Protože Štruntalanda četl opravdu rychle, z jeho úst stále svižněji létala slova a následně z knihy písmena a čísla jako 10 deka, 20 deka, 300 gramů, mouka, cukr, sůl, koření, čtyři vejce, půl kila masa, litr vody, kapku mléka a další a další.

A Bambalanda hbitě míchal a kvedlal a zase míchal. V mžiku stoupala z širáku omamná vůně a za chvíli bylo vše hotovo. To již malí kuchařiči lovili z klobouku jednu dobrotu za druhou a vrchovatě plnili talíře. Všem se sbíhaly sliny. Vždyť před sebou měli samé oblíbené pochoutky; maminka čtyři obrovské povidlové buchty, tatínek tři křupavé rohlíky obložené velikými plátky lahodné šunky. Jurášek si pochutnával na měkoučkém chlebu s vypečenou

kůrkou a tvarohovou pomazánkou. Navíc dostal ještě dva marmeládové koblížky veliké jako tenisové míčky. Kačenka baštila delikates kašičku a na kolečka nakrájený banán. A aby toho nebylo dost, Bambalanda přiskočil ke své rádiovce s anténkou, třikrát na ni palcem zatlačil, anténka se vytáhla, proměnila se v pumpičku a roztomilý skřítek čepoval pro mámu teplé kakao, pro Juráška i Kačenku ovocný čaj a tátovi dokonce správně vychlazené pivečko s velikou bílou čepicí. Po celém domku to vonělo, všem moc chutnalo a všichni se měli báječně.

Jiří Šandera: POHÁDKY Z KOUZELNÉ ZAHRADY

Úvod

V jedné malinké dědince nedaleko jednoho velkého města je pěkný domek a u toho domku malá zahrada. V té zahradě je spousta věcí a taky stromy a rostliny. Zkrátka tak jako v každé pořádné zahrádce.

Ale nemyslete si, že ty rostliny a rozličné věci jsou neživé. Právě naopak – stromy, stromky, keře, keříky a všechny ostatní rostliny a rostlinky jsou každou minutou, každou hodinou a každým dnem živější a větší a taky umějí měnit barvy. A co toho mezi sebou napovídají! Někdy se tomu až nechce věřit, kolik zažijí v té zahradě příběhů a dobrodružství.

Nevěříte? Tak se hezky posaďte, uvelebte, nevrťte se a poslouvejte...

Jak šly brambory do světa aneb Proč nejsou brambory kulaté

Před mnoha a mnoha lety ještě za dob našich pra pra pra prababiček a pra pra pra pradědečků rostly na naší zahradě, ale i na polích kulaté brambory. No řeknu vám, milé děti, že ty brambory vypadaly dočista jako tenisové míčky, tak byly krásně kulatoučké.

Až se to jednou stalo a zrovinka na té naší zahrádce v té malé dědince nedaleko toho velkého města. Tehdy jednoho krásného dne začaly z ničeho nic brambory mudrovat a rozumovat, že jsou pořád v zemi a na jednom místě. To, že už naše milé brambory nebaví pořád stát v řádku za sebou. Brambory byly totiž zvědavé, jak to vypadá kousek dál od jejich políčka, a tak se rozhodly, že se vydají na výlet. Jak řekly, tak udělaly. Jedna brambora po druhé vyskákaly ze svých bramborových důlků a už se vesele kulily po zahradě. No to vám byla ale podívaná, k popukání. První se kulil táta brambor, hned za ním máma brambora, za nimi bramboroví strejdové a bramborové tetky a za nimi hopsaly jejich vykutálené bramborové dětičky.

Na celé zahradě nastalo obrovské pozdvižení. Pan Cibule na ně volal, ať si to ještě rozmyslí a raději se vrátí, že doma je doma, že ve světě je nepohoda a samá překážka a že se jim může mnohé zlé přihodit. Ale nikdo jeho dobře míněné rady neposlouchal.

Brambory ale nebyly přivyklé na sluníčko, protože byly předtím pořád pod zemí a tam, jak všichni víme, je pořádná tma. Jenom si to zkuste, děti, být třeba hodinu v tmavé místnosti, v úplné tmě a pak vyjděte ven na světlo, to budete, panečku, mhouřit oči a mnout si je. Zrovinka tak mhouřily a přivíraly oči úplně všechny brambory. No a když se člověk pořádně nekouká, tak se mu lehce přihodí, že zakopne a spadne. A což teprve když se řádně nekouká brambora, která navíc není zvyklá vůbec chodit a vlastně se to teprve učí. Nebudu vás dlouho napínat. První zakopl o drn táta brambor, zapackal a bác s sebou. Na něho spadla máma brambora, o mámu pak zakopli strejdové a tetky a na ně popadaly všechny bramborové děti. Každé bramboře narostla někde na krásně kulatém tělíčku nějaká boule. Ale brambory šly dál. Tentokrát zakopla nejstarší bramborová tetka zvaná Krumple a zase na ni všichni popadali a opět jim narostly další boule.

Brambory ještě nevyšly z vrátek od zahrady a už byly notně otlučené, unavené a bolely je nohy. I rozhodly se, že si odpočinou ve stínu stromu. Jak tam pod tím stromem polehávaly a posedávaly, začaly si milé brambory počítat, kolik mají boulí. Některé brambory jich měly dokonce deset a taky oteklé nohy. Najednou se jim už do toho světa jít pěšky chtělo stále méně a méně. Ale jak to udělat, aby alespoň kousíček toho neznámého světa zvědavé brambory viděly? Najednou se brambora Šibalka ťukla do čela: „Už to mám, nikam už chodit nemusíme, když nás tak moc bolí naše bramborové nožky. A přece všechno, co si přejeme, uvidíme.“ Určitě již tušíte, děti, co měla brambora Šibalka na mysli. Naše brambory mohou přece vylézt na strom - až do úplného vršku a odtud uvidí do dalekého okolí. Nápad brambory Šibalky se bramborovým tetkám i strejdům tak zalíbil, že zapomněly na únavu a předchozí útrapy, a ihned bez rozmyslu nadšeně začaly šplhat na ten veliký strom, co pod ním odpočívaly. Než bys řekl bramborová slupka, už byly všecičky brambory na něm uvelebené. To vám bylo pokoukání. Jenom si to představte. Lidé z vesnice se chodili na ten strom dívat, kroutili hlavami a divili se, jak se to mohlo přihodit, že na ořešáku vyrostly místo ořechů samé brambory. Bramborám to dělalo náramně dobře, že jsou tak obdivovány, že jsou tak populární. Navíc ze stromu byl překrásný výhled. Brambory viděly, jak po silnici jezdí auta a motorčky, viděly domy, lesy, pole a louky, viděly, jak si kluci a holky hrají na hřišti, a ještě spoustu a spoustu jiných zajímavostí. Ze začátku byly brambory doslova nadšené, jenomže po první půlhodině začalo nadšení opadávat. Milé brambory to už na stromě začalo tlačit, začala je bolet záda, zadeček a vůbec celá brambora. A kdyby jen to □ bramborám začala být zima a navíc začal foukat protivný studený vítr. A to už táta brambor volal: „Brambory je zle, honem dolů ze stromu a zpátky do našich bramborových řádků, zpátky domů!“ Než to táta brambor dořekl, zafučel

tak silný vítr, že zacloumal větvemi statného stromu a brambory popadaly na tvrdou zem jak shnilé hrušky. A vítr foukal a fičel dál a víc a víc. Brambory již na nic nečekaly, vzaly nohy na ramena a utíkaly zpátky domů. A to víte, že se to neobešlo bez dalších šrámů. Nakonec došly, dokulhaly, dopajdaly naše brambory až na své rodné políčko a každá se nakulila do svého důlku. Tady se cítily dobře, bylo jim teploučko, žádný vítr, žádné další pády a boule. Když jsme u těch boulí, ty se jim zahojily, ale od té doby, od toho památného výletu již nejsou brambory kulaté jako tenisové míčky, mají leckdy roztodivné tvary, co vypadají jako boule, ale výborná chuť jim zůstala.

Když viděla ostatní zelenina, s jakou se celá bramborová rodinka vrátila, začala se štiplavě ptát: „Jakpak bylo na výletě, jak bylo ve světě?“ Brambory se trochu styděly a odpovídaly unaveně, smutně a ne moc přesvědčivě jedna po druhé: „Dobře, dobře, dobře.“ Zelenina se ptala s úsměvem dál: „A jak je doma?“ Brambory volaly překotně a šťastně: „Doma? Doma je nejlíp!“

A starý pan Cibule si jen tak pro sebe zabroukal: „To už jsem někde slyšel. Všude dobře, doma nejlépe.“

POEZIE ŽÁKŮ 7.A ZŠ V KOPIDLNĚ

OBR

Moje sestra Daniela,
si obra z písku postavila.

Co to bylo za obra-??
To vůbec nikdo neví,
Jen maminka to zjistila a
Nikomu to nepoví.

Lucie Maxianová, Jaroslav Lagron

Kliky, kliky, cvaky, cvak
Počítáme všelijak
Jedna, dva, tři, čtyři, pět
Už to známe nazpaměť.

Radek Vrba, Iveta Brožová

LÍPA

Lípa je národní český strom,
a když do něj udeří hrom,
strom spadne na zem
a je s ním ámen.

Listy mají srdcovitý tvar,
s Lípou to není žádný zmar,
stín Lípy chladivý,
ten je prostě mámivý.

Jan Minář, David Šretr

LES

Za domem roste les.
Ve kterém štěká pes.
Zaštěkal i dnes a já
Do toho lesa vlez.

ROVNÁTKA

Já mám v puse rovnátka,
Jsou to taková moje žvatlátka.
Jím s nimi jen střídmě.
Proto vypadám tak bídně.

Veronika Bělecká

ROČNÍ OBDOBÍ

Na jaře přilétají stěhovaví ptáci,
s hnízdem mají pořádnou práci.
Venku v létě roste tráva,
jenom sněženky rostou z jara.

Na podzim padá žluté listí,
válíme se na zemi.
V zimě padá bílý sníh,
pojedeme na saních.

Tereza Tóthová, Michaela Berná

RŮŽE

Všude kolem tráva voní
Včely se u nich rojí
Padá list z růže, padá lístek dál a dál
Kam sem jen ty nůžky dál?
Ostříhám ji, zaleju ji,
Za to voní každou chvíli
Rostou další brzy hned
A jsou zase rudé jak by smet.

Barbora Hlubučková

ČESKÁ KRAJINA

Krajina se zazelenala
„Je to krásné,“ poznamenala.
Petr ji přitakal,
Samou radostí se málem rozplakal.
V Česku je prostě krásně,
I proto píšu básně .

Kateřina Komárková

DANČA

Naše Danča doma je,
Kdo jí nezná, hubuje.
Hubuje tak strašně moc,
Že pak volá o pomoc.

MUŽSKÝ

Mužský nechtěj pracovat,
To raději budou televizi sledovat.
Fotbal, hokej, samý sport,
A na světě je ovladač spor.
Přijde dcera: „Dej sem ovladač,
Dávají mi film Hrbáč.“
Táta říká ne, ne, ne,
Hádáme se, jemine.

BRATR

Můj bratr už velký je,
pořád mě jen peskuje.
Ale jsme bratr a sestra,
jsme ze stejného těsta.
I přes to, že se se mnou hádá,
mám ho moc ráda.

Lucie Maxianová

KOULE

Má paní učitelka dnes oči koulí,
Že jsem dostala z písemky kouli.
Doma se maminka naštvála
Až dveřmi praštila
Zlobila se, že se neučím
A prý vždy k počítači zahučím.

Zuzana Jarošová

KDYŽ RÁNO VSTANU

Když ráno vstanu
z okna se podívám
na to moje město
dlouze se zadívám
na všechno co se děje
se z toho okna podívám

Potom vycházím ven
okolo sebe se dívám jen
když vidím naši přírodu
na polích pěknou úrodu
v tu chvíli vzdávám hold
českému národu

Naše město Kopidlno
není z největších
ale ani život v něm
není z těch nejtěžších

Lidé se tu mají rádi
všichni jsou tu kamarádi
a násilí nemáme tu rádi

Adam Hejdrych

ČAJ pro chvíle pohody

č.33 , červen 2009, ročník VIII

Vydáno 5. června 2009 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina LiSu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!